

wys. 16.06.2021v.

Polska Izba Biegłych
Rewidentów

Warszawa, dnia 8 czerwca 2021 r.

R-20210608-003

Urząd Komisji Nadzoru Finansowego
ul. Piękna 20
00-549 Warszawa

Szanowni Państwo,

W dniu 1 stycznia 2021 r. weszła w życie zmiana rozporządzenia (UE) NR 596/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie nadużyć na rynku (rozporządzenie w sprawie nadużyć na rynku), dalej: „rozporządzenie MAR”. Zmiana polega, między innymi, na zmianie w art. 18 i zastąpieniu "lub " przez "i" w ust. 1 tj.:

Emitenci i osoby działające w ich imieniu lub na ich rzecz (...):

Tak więc, art. 18 rozporządzenia według obowiązującej obecnie treści **wymaga, aby zarówno emitenci jak i wszelkie osoby działające w ich imieniu lub na ich rzecz sporządzały listę osób mających dostęp do informacji poufnych.**

Zgodnie z informacją znajdującą się na stronie SEG, w związku z ww. zmianą i wątpliwościami, co do sposobu stosowania nowego brzmienia tych przepisów, Stowarzyszenie Emitentów Giełdowych wystąpiło do Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego o przedstawienie stanowiska w przedmiocie poruszonych zagadnień. Poniżej przedstawiamy zadane pytanie SEG i uzyskaną odpowiedź:

Pytanie:

Czy zmiana brzmienia art. 18 rozporządzenia MAR oznacza, że oprócz emitenta wszystkie podmioty współpracujące z emitentem przy zdarzeniu będącym informacją poufną i mające dostęp do jej treści, np. kancelarie prawne, firmy doradcze, biegli rewidenci, etc. (dalej: podmioty współpracujące) będą zobowiązane do prowadzenia własnych, oddzielnych list insiderów?

Odpowiedź:

Zmiana spójników „lub” na „i” oznacza, że oprócz emitentów, oddzielne listy insiderów będą prowadziły wszystkie podmioty, które będą współpracowały przy zdarzeniu będącym informacją poufną. Obejmuje to podmioty takie jak: kancelarie prawne, doradców, biegłych rewidentów

Link do strony SEG: https://www.seg.org.pl/sites/seg13.message-asp.com/files/qa_nowa_lista_insiderow_0.pdf

Naszym zdaniem zmiana "lub" na "i" nie oznacza zmiany, o której mowa w Q&A SEG. Przepis nadal odwołuje się do prowadzenia listy przez podmioty działające w imieniu lub na rzecz emitenta. Działanie w tym zakresie cechuje przede wszystkim pełnomocnika albo zarząd, których czynności wywołują skutki w prawach i obowiązkach mocodawcy. Takiego charakteru nie posiadają czynności wykonywane przez biegłego rewidenta lub firmę audytorską.

Działalność firm audytorskich i biegłych rewidentów określają przepisy prawa - ustawa z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (dalej: „ustawa o biegłych rewidentach”) oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego, uchylające decyzję Komisji 2005/909/WE (Dz. Urz. UE 158 z 27.5.2014).

Fakt działania przez audytora na zlecenie klienta (audytor wybierany jest zazwyczaj przez organ zatwierdzający sprawozdanie finansowe) nie ma charakteru decydującego czy audytor działa „na rzecz lub w imieniu”, gdyż audytor ma obowiązek przeprowadzenia badania lub innych usług zawodowych zgodnie z przepisami prawa i wymogami odpowiednich standardów wykonywania zawodu, i nie jest w tym zakresie związany żadnymi instrukcjami lub dyspozycjami ze strony podmiotu, który go zatrudnia/wybrał go, w tym przypadku emitenta. Świadczenie usług przez audytora w zgodzie z obowiązującymi przepisami prawa i zasadami ustalonymi przez organy samorządowe, nie jest zatem zależne od decyzji klientów, na rzecz których świadczone są usługi. Istota wykonywania zawodu biegłego rewidenta wiąże się z szeregiem obowiązków kształtowanych w drodze przepisów powszechnie obowiązujących i wymogów standardów zawodowych i kodeksu etyki, w tym z obowiązkiem pozostawania niezależnym oraz obowiązkiem zachowania tajemnicy zawodowej właściwej dla zawodów zaufania publicznego. Wymóg zachowania niezależności (obowiązek spełnienia wymogów przepisów) nakazuje określonego działania po stronie biegłego rewidenta, w tym ustanowienia odpowiednich zgodnych z wymogami systemów i rozwiązań organizacyjnych, za które to (lub ich zaniechanie) ponosi odpowiedzialność (dyscyplinarną i/lub administracyjną) przewidzianą tymi przepisami.

Należy także zauważyć, że rozporządzenie MAR odnosi się wprost do tajemnicy zawodowej. W świetle tego przepisu do wszystkich, a nie tylko poufnych, informacji otrzymanych i przekazanych zgodnie z treścią artykułu, obowiązuje tajemnica zawodowa. Na mocy Art. 27 ust. 3 obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej ma zastosowanie do wszystkich osób, które pracują lub pracowały dla właściwego organu lub dowolnego organu lub przedsiębiorstwa, któremu właściwy organ powierzył swoje uprawnienia, w tym do audytorów i biegłych rewidentów zaangażowanych przez właściwy organ. Informacja objęta tajemnicą zawodową nie może być ujawniona żadnej innej osobie lub organowi, z wyjątkiem przypadków określonych w prawie Unii lub prawie krajowym.

W stosunku do usług biegłego rewidenta obowiązuje także obowiązek wynikający z art. 78 ustawy o biegłych rewidentach. Odpowiednio do jego treści, biegły rewident/firma audytorska są obowiązani zachować w tajemnicy wszystkie informacje i dokumenty, do których mieli dostęp w trakcie świadczenia usług atestacyjnych oraz usług pokrewnych a obowiązek ten nie jest ograniczony w czasie a także rozciąga się na wszystkich członków zespołu wykonującego usługi.

Firmy audytorskie/biegli rewidenci prowadzą już teraz, na mocy wymogów ustawy o biegłych rewidentach, wykazy osób do każdego zlecenia badania, mających dostęp do informacji w określonym czasie, wskazanym jako - czas realizacji zlecenia. Nietrzymanie wymogów w tym zakresie może rodzić konsekwencje karne.

A zatem w przypadku badania sprawozdań finansowych lub innych usług atestacyjnych wykonywanych przez biegłego rewidenta na rzecz emitentów krąg osób objętych tajemnicą zawodową byłby znany na mocy przepisów ustawy o biegłych rewidentach, nawet jeśli nie byłoby obowiązku listy na poziomie emitenta.

W konsekwencji tego co zostało powiedziane powyżej, należy skonkludować, że biegły rewident lub firma audytorska świadcząc usługi zawodowe, w szczególności usługi atestacyjne i pokrewne, wykonują je we własnym imieniu i na własną rzecz, a nie w imieniu lub na rzecz emitenta. Wobec czego powstają poważne wątpliwości - czy zmiana od 1 stycznia 2021 r. art. 18 rozporządzenia MAR wpływa na obowiązek prowadzenia listy insiderów przez biegłego rewidenta lub firmę audytorską świadczącą usługi wchodzące w zakres czynności zawodowych biegłego rewidenta.

Nie ma wątpliwości co do tego, że dane dotyczące osób, które po stronie biegłego rewidenta lub firmy audytorskiej mają dostęp do informacji poufnej emitenta, powinny znaleźć się na liście insiderów. Naszym zdaniem, będzie to lista prowadzona przez samego emitenta lub podmiot zatrudniony przez emitenta do tego celu, a nie przez biegłego rewidenta/firmę audytorską. Czyli zmiana brzmienia art. 18 rozporządzenia MAR nie skutkuje zmianą w zakresie postępowania i działalności biegłego rewidenta/firmy audytorskiej, w szczególności nie skutkuje obowiązkiem prowadzenia listy insiderów przez biegłego rewidenta/firmę audytorską.

Z poważaniem,

Prezes
Krajowej Rady Biegłych Rewidentów

Barbara Mińska-Dragan